

محمدعلی سلیمی، مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان:

نرخ بیکاری روستائیان هرمزگان کمتر از شهرنشینان است

محمدعلی سلیمی، مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان هرمزگان، این استان را یک منطقه استثنایی برای سرمایه‌گذاری می‌داند و معتقد است موقعیت جغرافیایی، همجواری با خلیج فارس و وجود جزایر متعدد در این استان، فرصت‌های زیادی را برای توسعه سرمایه‌گذاری و ایجاد مشاغل پایدار در ارتباط با دریا در این استان پدید آورده و توسعه زیرساخت‌های موردنیاز با کمک بخش خصوصی می‌تواند زمینه اشتغالزایی بیشتر و رفع مشکل بیکاری جوانان استان را فراهم کند. مشروح گفت‌وگوی ویژه‌نامه استانی آنتیپو با مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان هرمزگان را در ادامه می‌خوانید.

■ با توجه به اجرای طرح کارورزی و مشوق‌های بیمه‌ای در نظر گرفته شده در این طرح برای کارفرمایان، نحوه تعامل وزارت کار با سازمان تأمین اجتماعی در زمینه نظارت بر رعایت حقوق بیمه‌ای کارورزان چگونه است؟

در طرح کارورزی بحث نظارت پیش‌بینی شده و وزارت کار مکلف است که بازرسی مستمر داشته باشد. همچنین در بحث حقوق بیمه‌ای و تأمین اجتماعی، لیست بیمه کارفرمایان رصد می‌شود تا بعد از به‌کارگیری کارورز در کارگاه، تغییری در لیست کارفرمایان ایجاد نشود. البته در ایامی که فرد به عنوان کارورز در کارگاه فعالیت دارد، مشمول قانون کار نیست.

■ اطلاع دارید که بازنشستگی‌های پیش از موعد همانند بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور، موجب کاهش متوسط سن بازنشستگی و تحمیل هزینه‌های سنگین به صندوق‌های بازنشستگی شده است. در استان وضعیت بررسی در خواست‌های بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور چگونه است؟

در مورد بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور و اینکه چه افرادی می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند، تاکنون بالغ بر ۲۵۰۰ مورد درخواست برای بررسی در کمیته‌های بدوی و تجدیدنظر ارسال شده که بخشی از آنها در کمیته‌های بدوی رسیدگی و برای پیگیری‌های بعدی به سازمان تأمین اجتماعی ارسال شده است. حدود یک‌چهارم آمار مذکور مشمول تسهیلات بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور شده‌اند.

■ چه پتانسیل‌های اقتصادی ویژه‌ای در استان برای اشتغالزایی وجود دارد؟

در طرح اشتغال فراگیر، قراردادی با یک کارگزار برای بررسی و سنجش ظرفیت‌های اقتصادی استان منعقد شد. در این مطالعه ۱۰ رسته اصلی به عنوان پتانسیل‌های اصلی استان شناخته شد. طبیعتاً استان با توجه به موقعیت جغرافیایی و وجود جزایر متعدد، در زمینه صنایع مرتبط با دریا اعم از آبی‌پروری، صید، حمل‌ونقل دریایی، گردشگری دریایی و صنایع دستی مرتبط با دریا دارای مزیت نسبی برای ایجاد اشتغال است. در استان هرمزگان هم‌اکنون ظرفیت‌های فراوانی برای پرورش میگو وجود دارد. تولید هر کیلو میگو، حداقل ۴ هزار تومان سودآوری دارد و فرصت‌های خوبی در استان برای سرمایه‌گذاری در این بخش وجود دارد. البته باید اجازه داده شود سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در زمینه توسعه زیرساخت‌های لازم سرمایه‌گذاری کنند تا شرایط برای فعالیت‌های بعدی نیز فراهم شود.

برخی فعالیت‌های اقتصادی مانند آبی‌پروری، شیلات، سیفی‌کاری، صنایع دستی و گردشگری و بخش خدمات دارای مزیت نسبی بوده و اعتبار اشتغال فراگیر در میان آنها تقسیم شده است. اعتبار دیگری هم برای روستائیان، عشایر و مناطق محروم در نظر گرفته شده که بالغ بر ۴۰۰ میلیارد تومان تخصیصی استان از محل صندوق توسعه ملی است. اعتبارات این طرح قرار است برای توسعه اشتغال در روستاهای مرزی و عشایر اختصاص داده شود. بهره بانکی برای مناطق روستایی مرزی ۴ درصد و برای مناطق روستایی غیرمرزی ۶ درصد و اولویت اشتغال روستایی در قالب فعال‌سازی بخش تعاون است.

■ برای اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی چه طرح‌هایی دارید؟

یکی از مهمترین مشکلات اشتغال، بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بوده که نرخ آن در استان ۲۹ درصد است. دولت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای رفع مشکل بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، طرحی را به نام طرح کارورزی ارائه کرده‌اند که طی آن افراد بعد از فارغ‌التحصیلی طی یک دوره ۴ تا ۶ ماهه به عنوان کارورز به کار گمارده می‌شوند و یک‌سوم حداقل حقوق آنها توسط دولت تأمین و پرداخت می‌شود و در صورت استخدام کارورزان پس از پایان دوره کارورزی در کارگاه، کارفرما از مشوق‌های بیمه‌ای به مدت دو سال بهره‌مند می‌شود. این طرح سبب می‌شود فارغ‌التحصیلان دانشگاهی برای ورود به بازار کار مهارت‌های لازم را کسب کنند. برای استان در این طرح ۳ هزار و ۹۱۵ نفر سهمیه در نظر گرفته شده است.

■ از ابتدای تیرماه سال جاری که طرح کارورزی آغاز شده، چند نفر در استان جهت استفاده از این تسهیلات ثبت‌نام کرده‌اند؟

از اول تیرماه تاکنون بالغ بر ۴ هزار نفر برای مشارکت در این طرح ثبت‌نام کرده‌اند. اما با توجه به اینکه هدف این طرح کسانی هستند که تا به حال جایی مشغول به کار نبوده‌اند و سابقه بیمه کمتر از سه ماه دارند، تمام کسانی که ثبت‌نام کرده‌اند مشمول این طرح نمی‌شوند و تاکنون صد نفر توانسته‌اند در این طرح قرارداد ببندند و به عنوان کارورز مشغول به کار شوند.

■ وضعیت اشتغال و بیکاری استان در قیاس با وضعیت کلی کشور، چگونه است؟

بر اساس آخرین سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵، نرخ بیکاری استان ۱۰/۳ درصد اعلام شد. در این استان، جمعیت افراد بیکار جویای کار ۵۷ هزار نفر و جمعیت افراد شاغل ۴۷۸ هزار نفر است. نرخ مشارکت اقتصادی استان ۴۰/۸۶ درصد است. نرخ بیکاری استان از میانگین کشوری حدود ۲ درصد کمتر است. نرخ بیکاری زنان استان ۱۱/۸ درصد و نرخ بیکاری مردان ۹/۹ درصد است. همچنین نرخ بیکاری در مناطق شهری ۱۲ درصد و در مناطق روستایی ۸/۲ درصد است. اینکه نرخ بیکاری مناطق روستایی کمتر از مناطق شهری استان بوده، با توجه به اینکه جمعیت شهری و روستایی استان تقریباً برابر است، نکته قابل توجهی است. همچنین نرخ بیکاری جوانان بین ۱۵ تا ۲۴ سال نیز ۲۸/۹ درصد است.

■ سهم اشتغال حوزه‌های مختلف اقتصادی در استان به چه صورت است؟

بر اساس اطلاعات آخرین سرشماری، ۱۸/۹ درصد شاغلان در بخش کشاورزی، ۳۱/۸ درصد شاغلان در بخش صنایع و ۴۱/۹ درصد در بخش خدمات فعالیت می‌کنند. ۸۶ درصد کل شاغلان استان در بخش خصوصی و ۱۷/۴ درصد هم در بخش عمومی فعالیت می‌کنند.

■ چه طرح‌ها و برنامه‌هایی برای اشتغالزایی در استان در حال پیگیری و اجرا است؟

در طرح اشتغال فراگیر که بخشی از آن مربوط به مشاغل خانگی است، امسال حدود ۱۶ میلیارد تومان تسهیلات کم‌بهره ۴ درصد توسط دو بانک صادرات و رفاه کارگران در نظر گرفته شده است. کمیته امداد و بهزیستی نیز مبالغی را برای اشتغالزایی اختصاص داده‌اند. مجموعاً بالغ بر ۱۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای ایجاد و تقویت مشاغل خانگی در نظر گرفته شده که افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی کمیته امداد و بهزیستی و افراد دیگر می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند. این اعتبار نسبت به سال گذشته ۴ برابر شده است. همچنین در برنامه دوم برای اشتغال فراگیر ۳۵۲ میلیارد تومان برای ایجاد و توسعه بنگاه‌های اقتصادی تخصیص داده شده که نزدیک ۱۰۰ میلیارد تومان آن ابلاغ شده است. استان هرمزگان در

مجموعاً بالغ بر ۱۵۰ میلیارد تومان اعتبار در سال جاری در این استان برای ایجاد و تقویت مشاغل خانگی در نظر گرفته شده که افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی کمیته امداد و بهزیستی و افراد دیگر می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند. این اعتبار نسبت به سال گذشته ۴ برابر شده است